

Curtea Supremă de Justiție

D E C I Z I E

12 august 2015

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Petru Ursache,

Judecătorii – Ghenadie Nicolaev și Petru Moraru,

examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de inculpatul Tudos Andrei, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Căușeni din 17 decembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2015, în cauza penală în privința lui

***Tudos Andrei Varfolomei**, născut la 11.12.1949, originar și locuitor al or. Căușeni, str. M. Frunze 38.*

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. 11.04.2014 – 17.12.2014 (prima instanță);

2. 30.01.2015 – 27.04.2015 (instanța de apel);

3. 17.07.2015 – 12.08.2015 (instanța de recurs ordinar).

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Căușeni din 17 decembrie 2014, a fost încetat procesul penal în privința lui Tudos Andrei în baza art. 332 alin. (1) Cod penal, în legătură cu expirarea termenului de tragere la răspundere penală.

2. Pentru a se pronunța, instanța de fond a constatat că, Tudos Andrei în perioada august 2004, ocupînd funcția de specialist în problemele pentru reglementarea regimului funciar în cadrul Primăriei or. Căușeni, fiind conform art. 123 alin. (1) Cod penal, persoană publică, a falsificat extrasele deciziilor nr. 3/6 din 26.02.2004 și nr. 3/7 din 26.02.2004 ale Consiliului orășenesc Căușeni, introducînd în extrasele date un text diferit de conținutul acestor decizii, cu scopul de a scoate în vînzare cu încălcarea procedurii stabilite de legislație terenul proprietate publică cu suprafața de 0,0015 ha, cu nr. cadastral 2701210301, amplasat în str. D. Cantemir 36 B, adică avînd interes personal de a scoate la licitație terenul indicat în lipsa unei decizii a Consiliului orășenesc Căușeni în acest sens, el fiind și membru al comisiei funciare în cadrul primăriei în sarcina lui fiind pusă pregătirea pachetelor de documente pentru licitațiile funciare. Profitînd de faptul că secretarul Consiliului orășenesc, Ceban Parascovia, se afla în concediu și atribuțiile acesteia erau îndeplinite de specialistul în relațiile cu publicul din cadrul primăriei, Noroșeanu Tatiana, i-a dat ultimei aceste extrase pentru a le semna. Noroșeanu Tatiana avînd încredere în A. Tudos, cu atît mai mult că în atribuțiile de serviciu ale acestuia intra perfectarea documentelor pentru vînzarea

terenurilor proprietate publică inclusiv și pregătirea extraselor din deciziile respective, fără a verifica dacă extrasele în cauză corespund originalelor, le-a ștampilat și semnat.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către inculpat, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare.

În motivarea apelului a indicat:

- instanța nu a stabilit locul, timpul și mijlocul comiterii infracțiunii și circumstanțele care caracterizează latura obiectivă a infracțiunii, încălcând prevederile art. 96, 216 Cod de procedură penală;

- probele nu confirmă vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate și au fost apreciate contrar prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, iar instanța urma să pronunțe o sentință de achitare;

- instanța la emiterea sentinței în partea descriptivă s-a redus doar la redarea declarațiilor martorilor și a inculpatului, fără a motiva elocvent hotărârea adoptată, aceasta fiind contrară art. 394 alin. (1) pct. 1)-5), alin. (3) pct. 1) Cod de procedură penală;

- instanța nu a motivat faptul pentru ce i-au trebuit inculpatului în luna august 2004, extrasele din decizii ale Consiliului orășenesc Căușeni și care erau scopul acestor extrase, din moment ce pentru organizarea licitațiilor funciare nu erau necesare extrase din decizii. Extrasele din decizii sînt necesare doar la momentul înregistrării contractului de vânzare-cumpărare a terenului la OCT Căușeni, iar înregistrarea contractului s-a efectuat la 01.08.2005;

- acuzarea și instanța de fond nu au argumentat și probat care a fost interesul inculpatului de scoatere la licitație a terenului prin extrase falsificate și prin ce s-a materializat acest interes personal. Or, el nu a avut nici un interes personal și material în înstrăinarea terenului, nu cunoștea cine va procura terenul, dat fiind faptul că terenul a fost înstrăinat prin intermediul licitației funciare publice, iar cu câștigătorul licitației nu a avut careva relații;

- instanța nu a stabilit care-i interesul material sau personal, iar lipsa motivului la săvîrșirea faptei de fals în acte publice poate atrage doar răspunderea disciplinară a făptuitorului. Astfel, instanța nu a reținut că pentru calificarea falsului în actele publice este necesară legătura causală dintre acțiunile de serviciu ale funcționarului și falsul comis, or în atribuțiile sale de serviciu nu intra eliberarea extraselor din deciziile Consiliului orășenesc Căușeni, semnarea și ștampilarea acestor extrase, ținerea evidenței deciziilor Consiliului orășenesc Căușeni, etc;

- în competența funcțională nu intra pregătirea și eliberarea extraselor din deciziile Consiliului orășenesc Căușeni, iar în perioada anului 2004 nu a avut în folosință calculator, la care să tipărească extrase de decizii, fapt confirmat prin certificatul eliberat de primărie. Unicul calculator se afla în anticamera primăriei, la care aveau acces doar 3 persoane: secretara - dactilografa, secretarul Consiliului orășenesc și specialistul în relații cu publicul, în persoana T. Noroșeanu, iar accesul la calculator și la mapa cu deciziile memorate în el, care erau parolate, erau știute doar de către aceste persoane.

Astfel, declarațiile martorului P. Ciobanu, precum că inculpatul executa la calculator textul extrasului de pe deciziile consiliului orășenesc, sunt declarative;

- instanța urma să aprecieze critic declarațiile contradictorii ale martorilor S. Haritonenco și E. Madjar și nu a dat apreciere relațiilor ostile dintre A. Tudos și T. Noroșeanu, ultima fiind în acea perioadă în conflict cu aproape toți angajații primăriei;
- în cadrul procesului penal nu s-a demonstrat faptul că semnătura de pe extrasele deciziilor aparține lui T. Noroșeanu, iar expertiza efectuată nu a putut stabili cu certitudine a cui este semnătura de pe extrasele date. Nu s-a stabilit că anume A. Tudos ar fi prezentat lui T. Noroșeanu și ea la rîndul său, ar fi aplicat semnătura pe extrase;
- partea acuzării nu a demonstrat nici faptul dacă inculpatul în general s-a adresat în luna august la T. Noroșeanu, pentru a semna careva extrase ale deciziilor Consiliului orășenesc Căușeni, iar la materialele cauzei nu sunt probe care ar dovedi acest fapt;
- pentru petrecerea licitațiilor funciare nu erau necesare careva extrase din decizii ale Consiliului orășenesc Căușeni, iar instanța nu a luat în calcul cadrul normativ obligatoriu aplicabil în speță, ci s-a axat doar pe declarațiile martorilor, în special pe ale T. Noroșeanu, persoană, care este vinovată de semnarea și ștampilarea extraselor din decizii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2015, pronunțată integral la 25 mai 2015, apelul a fost respins, ca nefondat, cu menținerea sentinței.

4.1. Instanța a menționat, că prima instanță a analizat obiectiv probele prin prisma art. 101 Cod procedură penală și just a stabilit vinovăția inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, cu încetarea procesului penal în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală, iar motivele invocate în apel nu și-au găsit confirmare, fiind neîntemeiate.

Colegiul a considerat corectă concluzia instanței referitor la argumentul inculpatului precum că el nu are nici o atribuție la extrasele falsificate, că nu le-a prezentat secretarului consiliului pentru semnare și aplicarea ștampilei, iar T. Noroșeanu, ar fi vinovată de evenimentele produse, deoarece această versiune constituie o metodă de apărare.

De asemenea, s-a reținut că prin ordonanța procurorului din 18.02.2014, T. Noroșeanu a fost scoasă de sub urmărirea penală din lipsa în acțiunile ei a elementelor infracțiunilor prevăzute de art. 332, 361, 329 Cod penal.

Colegiul a reținut ca fiind o versiune de apărare argumentele inculpatului referitor la faptul că dînsul perfecta proiectele de decizii ce țineau de domeniul funciar, înainte de ședința consiliului și care erau discutate la ședințele consiliului orășenesc, iar dacă se depistau careva erori în textul deciziilor, cu privire la suprafața terenului sau erori de text, conținutul acestora se punea în discuție la următoarea ședință și erau operate modificările necesare. Unipersonal, secretarul consiliului nu era în drept să opereze careva modificări în conținutul deciziilor. Inculpatul însă, dimpotrivă, întru atingerea scopului propus, și anume înstrăinarea ilegală a lotului de teren nominalizat, fiind membru al comisiei funciare și fiind responsabil de pregătirea documentelor pentru licitațiile funciare, a prezentat cu buna știință extrasele falsificate din deciziile consiliului orășenesc nr. 3/6 și nr. 3/7 din 26.02.2004, care aveau un conținut diferit față de deciziile, care au fost în realitate adoptate de către consiliul orășenesc Căușeni.

Prin urmare, versiunea inculpatului nu și-a găsit confirmare, aceasta fiind îndreptată exclusiv în vederea eschivării de la răspunderea penală.

5. Hotărârile judecătorești sînt atacate cu recurs ordinar de inculpat la 22 iunie 2015, prin intermediul oficiului poștal, fără a invoca vreun temei din cele 16 puncte prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acestora, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărîri de achitare.

În argumentarea recursului, a indicat aceleași motive ca și în apel, că instanțele judecătorești au apreciat incorect circumstanțele de fapt ale cauzei cu tragerea unei concluzii neîntemeiate de vinovăție în comiterea infracțiunii imputate.

6. Procurorul a depus referință asupra recursului, solicitînd declararea inadmisibilității acestuia, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 430 Cod de procedură penală.

7. Examinînd admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar și motivelor invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide asupra inadmisibilității recursului înaintat în cazul în care se constată că recursul nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 430.

În sensul art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat, iar potrivit art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să cuprindă conținutul și motivele recursului, cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate și solicitărilor recurentului, indicînd temeiurile prevăzute în art. 427 invocate în recurs și explicînd problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată.

Prin urmare, reglementarea dreptului de a declara recurs ordinar împotriva hotărîrii instanței de apel reprezintă, din partea titularului, atît un drept procesual de dezvoltare a atribuțiilor prevăzute de lege, cît și o obligație de a formula cererea în conformitate cu cerințele articolele 427, 429 și 430 Cod de procedură penală. Una din aceste cerințe este ca cererea să conțină motivele recursului cu argumentarea ilegalității hotărîrii atacate, adică recursul să fie motivat.

Temeiurile pentru care se poate declara recurs împotriva hotărîrilor instanțelor de apel sunt expuse la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, astfel motivarea acestora trebuie să se refere numai la acele temeuri cu indicarea expresă a textelor de lege pe care se întemeiază.

Privitor la recurs, declarat în ordinea art. 420 Cod de procedură penală, în raport cu analiza normativă ce reglementează calea de atac ordinară, se constată că inculpatul nu motivează ilegalitatea deciziei instanței de apel sub aspectul cerințelor și exigențelor legii, nu specifică în ce constă problema de drept de importanță generală ce există în cauză și care este eroarea comisă de instanța de apel ce ar motiva casarea hotărîrii, ca fiind ilegală, doar critică sentința instanței de fond, solicitînd formal casarea hotărîrilor judecătorești, neinvocînd nici un temei din cele 16 prevăzute la art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

În atare situație, se apreciază că recursul nu conține argumentele ilegalității deciziei instanței de apel, precum și în ce constă problema de drept de importanță generală abordată în cauza dată, cerințe stipulate în art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, ceea ce echivalează cu nemotivarea recursului.

Prin urmare, odată ce recursul de pe rol nu îndeplinește cerințele de conținut, prevăzute în art. 430 pct. 5) Cod de procedură penală, el urmează a fi declarat inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de inculpatul Tudos Andrei Varfolomei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 aprilie 2015, în propria cauză penală, din motiv că nu îndeplinește cerințele de conținut prevăzute de art. 430 Cod de procedură penală.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 august 2015.

Președinte

Petru Ursache

Judecătorii

Ghenadie Nicolaev

Petru Moraru